

โครงการเมืองสมุนไพร

➤ Service Excellent

- แผนงานที่ 9 อุตสาหกรรมทางการแพทย์
  - โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์
    - **KPI** จำนวนเมืองสมุนไพร อย่างน้อยเขตสุขภาพละ 1 จังหวัด
      - เป้าหมาย 4 เขต (จ.ปราจีนฯ/สกลนคร/เชียงราย/สุราษฎร์ธานี)
      - ส่วนขยาย 9 จังหวัด
      - เขตสุขภาพที่ 6 จังหวัด ปราจีนบุรี /จันทบุรี
- มุ่งเน้นให้พื้นที่
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสมุนไพรให้เข้าสู่ระบบสุขภาพและระบบเศรษฐกิจแบบครบวงจรในระดับจังหวัด
- ตั้งแต่ต้นทาง / กลางทาง / ปลายทาง โดยอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ

มี 4 มาตรการ ภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพร ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2560-2564

- มาตรการที่ 1 สร้างความเข้มแข็งของการบริหารและนโยบายของรัฐเพื่อการขับเคลื่อนอย่างยั่งยืน
- มาตรการที่ 2 พัฒนาวัตถุดิบสมุนไพร ยกกระดับมูลค่าผลผลิตให้กับเกษตรกร
- มาตรการที่ 3 ขยายช่องทางการใช้ประโยชน์ เพิ่มมูลค่าและการตลาด
- มาตรการที่ 4 ส่งเสริมการใช้สมุนไพรในระบบบริการ

เกณฑ์การประเมิน ปี 2561

ระดับการวัดผล		เขต / ประเทศ	
รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
จังหวัดน่าน	จังหวัดน่าน	จังหวัดน่าน	จังหวัดน่าน
<ul style="list-style-type: none"> มีกลุ่มแกนนำด้านสมุนไพรอย่างน้อย 1 กลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> มีพื้นที่เพาะปลูกสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน GAP/GACP/Organic (รวม 1,000ไร่) 	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มจำนวน Shop/Outlet อย่างน้อยปีละ 1 แห่ง 	<ul style="list-style-type: none"> มีมูลค่าการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรรวมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
<ul style="list-style-type: none"> มีฐานข้อมูลผู้ปลูก/จำหน่าย/พื้นที่ปลูก/แปรรูปสมุนไพร/ปริมาณวัตถุดิบที่ได้มาตรฐานของจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> มีโรงงานแปรรูปและผลิตยา ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน GMP อย่างน้อย 1 แห่ง(รัฐ/เอกชน) 	<ul style="list-style-type: none"> มีมูลค่าการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> มูลค่าการใช้สมุนไพรในสถานบริการสาธารณสุขเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20
<ul style="list-style-type: none"> มีข้อมูลความต้องการวัตถุดิบสมุนไพร/ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของจังหวัดเมืองสมุนไพร 		<ul style="list-style-type: none"> มี Product Champion อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นในจังหวัดอย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ร้อยละผู้ป่วยนอกได้รับบริการแพทย์แผนไทย ร้อยละ 20

สถานการณ์

ประเด็น	สถานการณ์
<p>☐ ระบบบริการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ จัดบริการแพทย์แผนไทยผสมผสาน <ul style="list-style-type: none"> ▪ รพ. 8 แห่ง ▪ รพ.สต. 110 แห่ง (บริการยาสมุนไพร) ■ จัดให้มีบริการนวดไทยทั้งหมด 98 แห่ง (82.35 %) <ul style="list-style-type: none"> ▪ รพ. 8 แห่ง ▪ รพ.สต. 90 แห่ง (81.81 %) ■ มี รพ.แพทย์แผนไทย 2 แห่ง (วัฒนานคร/วังน้ำเย็น) ■ ผู้รับบริการแพทย์แผนไทย 19.66 % ■ มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรเพิ่มขึ้น 7.6 %
<p>☐ การผลิตยาสมุนไพร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ รพ.วังน้ำเย็น (ผ่าน GMP แล้ว) <ul style="list-style-type: none"> ▪ ผลิตเพื่อใช้เอง /สนับสนุนเครือข่ายบริการภายในจังหวัด/เขต ■ มีกลุ่มปลูก/แปรรูปสมุนไพร 6 กลุ่ม
<p>☐ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ รพ.วัฒนานคร <ul style="list-style-type: none"> ▪ แหล่งฝึกอบรมหลักสูตรด้าน พท. (จังหวัด/เขต/กรม.)
<p>☐ ศูนย์ดูแลผู้ป่วย Stroke (IPD)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ รพ.วัฒนานคร (ดำเนินการ กค. 2553 –ปัจจุบัน)

การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาเมืองสมุนไพร(ปี 2561)

เป้าประสงค์ : เป็นต้นแบบในการจัดบริการสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยที่ประสบความสำเร็จในระดับประเทศ (พ.ศ.2560-2579)				
ยุทธศาสตร์	สร้างความเป็นเลิศระบบบริการแพทย์แผนไทย ที่มีมาตรฐานสากล	สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพร	การพัฒนาศูนย์กลางการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย	สร้างระบบสุขภาพชุมชนเข้มแข็ง ด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
มาตรการ	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีความพร้อมสำหรับจัดบริการ	1.จัดทำฐานข้อมูลวัตถุดิบ/ผลิตภัณฑ์/พื้นที่การปลูก/การแปรรูปสมุนไพร	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีความพร้อมสำหรับการฝึกอบรม/ศูนย์เรียนรู้	1. การส่งเสริมการใช้ในชุมชน
	2. พัฒนาระดับสถานบริการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐาน	2. พัฒนาวิสาหกิจชุมชน การปลูก/การแปรรูปสมุนไพร	2. จัดทำหลักสูตร/โครงสร้างการฝึกอบรม	2. สร้างหมู่บ้านชุมชนต้นแบบด้านแพทย์แผนไทย
	3. ยกระดับโรงพยาบาลให้เป็นศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะโรค	3.ขยาย/เพิ่มศักยภาพการผลิต ผู้มาตรฐาน GMP	3.ขอรับรองหลักสูตรกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	3. หมู่บ้านสีเขียวด้วยสมุนไพร
	4. บูรณาการ การจัดบริการการแพทย์แผนไทยการแพทย์ผสมผสาน แบบครบวงจร การให้บริการรักษาโรคทั่วไปและเฉพาะโรค	4.พัฒนา Champion Product (ไพล/ลูกประคบ)	4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรตามหลักสูตร/ฝึกงานนักศึกษา พท.	4. พัฒนา 1 หมู่บ้าน 1 อสม. เชี่ยวชาญ
		5.วิจัยและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์		
		6.พัฒนาบรรจุภัณฑ์/สร้าง Bland ผลิตภัณฑ์		
		7.ส่งเสริมการใช้ยา/ผลิตภัณฑ์ ในสถานบริการ (เน้น First Line drug)		
Small Success	ประชาชนเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทย ร้อยละ 20	1. สมุนไพร/ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐาน 2. มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10	1.สร้างอาชีพ /รายได้แก่ประชาชน 2.บุคลากรได้รับการพัฒนา	มีหมู่บ้านชุมชนต้นแบบ อำเภอละ 1 ตำบล

แผนงาน/โครงการ ปี 2561

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
***โครงการอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ส่งเสริมธุรกิจพอเพียงและปลูกจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย จังหวัดสระแก้ว ปี 2561	4.775,880	
1. จัดทำสวนเรียนรู้ อนุรักษ์สมุนไพรและขยายพันธุ์พืชสมุนไพร บ้านทับทิมสยาม 05 จำนวน 38 ไร่	78,000	สสอ.คลองหาด
2. จัดตั้งแกนนำเยาวชน(อบรมเยาวชนแกนนำรักษาสวนสมุนไพรแก่นักเรียน ในอำเภอคลองหาด จำนวน 30 คน	18,800	สสอ.คลองหาด
3 พัฒนาแหล่งแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรชุมชนเพื่อการแข่งขันอย่างยั่งยืน บ้านทับทิมสยาม 05 จำนวน 1 แห่ง	4,042,000	รพ.วังน้ำเย็น/ สสอ.คลองหาด
4. ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรแก่กลุ่มสมาชิก จำนวน 100 ไร่ ในอำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอคลองหาด และอำเภอวังน้ำเย็น	500,000	รพ.วังน้ำเย็น
5. สำรวจสมุนไพร และศึกษาภูมิปัญญาสมุนไพร จังหวัดสระแก้ว	17,000	รพ.น้ำเย็น
6. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรวบรวมองค์ความรู้หมอพื้นบ้าน ในเขตจังหวัดสระแก้ว จำนวน 9 อำเภอ	120,000	สสจ.สระแก้ว
-จัดทำสารานุกรมตำรายาสมุนไพรจังหวัดสระแก้ว		

แผนงาน/โครงการ ปี 2561

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
***โครงการพัฒนาสมุนไพรในกลุ่มภาคกลาง	29,161,000	
1. ยกระดับการแปรรูปสมุนไพร และ บริการR&D and Technology	24,483,000	
1.1 สร้างอาคารส่งเสริมสุขภาพและเอนกประสงค์(แบบแผนไทย)		รพ.พัฒนา
1.2 สร้างอาคารที่พักสำหรับผู้เข้ารับการอบรม		รพ.พัฒนา
1.3 พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมจำนวน 3 เรื่อง		รพ.วังน้ำเย็น
2. พัฒนาส่งเสริมช่องทางการตลาด	4,678,000	
2.1 พัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์สมุนไพรจัดและการทำงานตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์		รพ.วังน้ำเย็น
2.2 การสร้างแบรนด์ และการสื่อสารแบรนด์		รพ.วังน้ำเย็น
2.3 สร้างอาคารร้านค้าชุมชนพร้อมลานจอดรถ จำนวน 1 แห่ง		รพ.วังน้ำเย็น

การดำเนินงาน

การดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

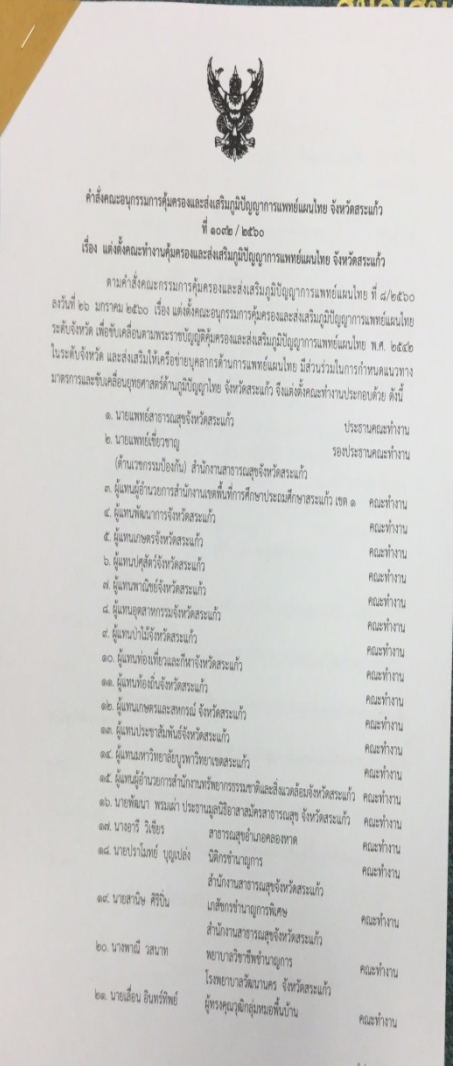
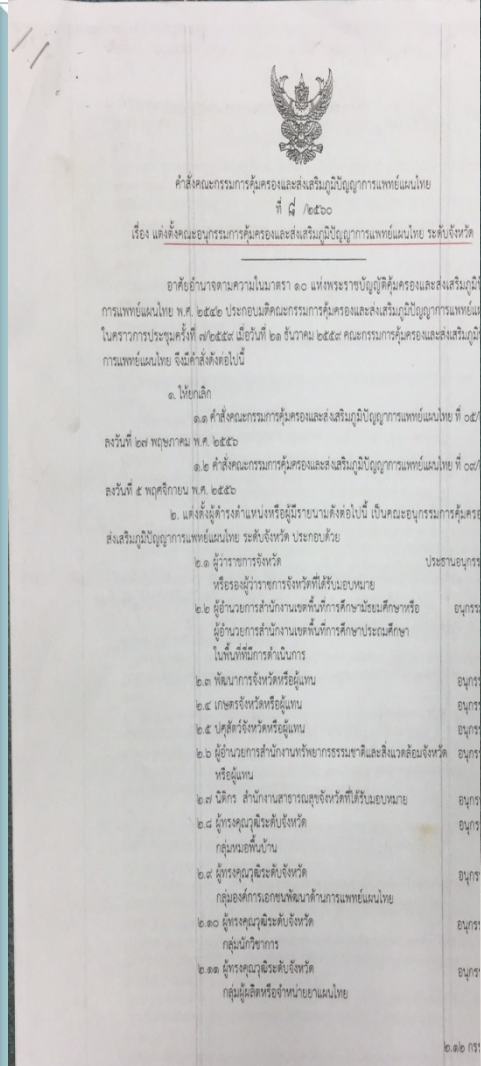
มี 2 ชุด

■ คณะกรรมการอำนวยการ (17 คน)

- ผวจ. เป็นประธานกรรมการ
- หน.ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ
- นพ.สจ. เป็นกรรมการและเลขฯ

■ คณะทำงาน (31 คน)

- นพ.สจ. เป็นประธาน
- ผู้แทนส่วนราชการ เป็นกรรมการ
- ผู้รับผิดชอบงาน พท. เป็นกรรมการและเลขฯ

การดำเนินงาน

การดำเนินงาน

- มีการรวมกลุ่มเกษตรกร
  - ผู้ปลูกสมุนไพร
  - แปรรูปสมุนไพร
- การอบรมกลุ่มผู้ปลูก/แปรรูปสมุนไพร
  - จำนวน 150 คน (จ.สระแก้ว/ฉะเชิงเทรา/นครนายก)
(6-7 ส.ค.60)
- ศึกษาดูงาน การปลูก/แปรรูปสมุนไพร
  - จำนวน 50 คน
    - กลุ่มแปรรูป/กลุ่มปลูก
    - ส่วนราชการ พช./พาณิชย์/ประชารัฐ/เกษตร/
ม.บูรพา
- ขยายโรงงานการผลิต/แปรรูปสมุนไพร
  - อาคารผลิต/แปรรูป 1 หลัง
  - อาคารเรือนตากพลังงานแสงอาทิตย์

ผลการดำเนินงาน

- มีเกษตรกรกลุ่มปลูก/แปรรูป
  - ทั้งหมด 9 กลุ่ม พื้นที่ 93 ไร่ /สมาชิก 106 คน
    - อ.เมือง จำนวน 4 กลุ่ม/ 33 ไร่ สมาชิก 36 คน
      - บ้านคลองจาน/บ้านเขามะกาดำบลดท่าเกษม
บ้านหนองนกเข้า
    - อ.เขาฉกรรจ์ 2 กลุ่ม (เขาฉกรรจ์/เขาสามลิม)
2 ไร่/10 คน
    - อ.คลองหาด บ้านทับทิมสยาม 05 (40 ไร่/30 คน)
    - อ.วัฒนานคร กลุ่มกำมแดง 8 ไร่ / 5 คน
    - อ.โคกสูง สมาชิก 5 คน
- อาคารแปรรูป/เรือนตากพลังงานแสงอาทิตย์
อยู่ระหว่างดำเนินการ กำลังก่อสร้าง

ปัญหาอุปสรรค

ประเด็น	เกณฑ์	แนวทาง/ปัญหา
1. ผลการดำเนินงานตาม KPI		
<p>1.1 ร้อยละผู้ป่วยนอกได้รับบริการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก</p> <p>1.2 มูลค่าการใช้ยาสมุนไพรในสถานบริการ</p>	ร้อยละ 20	<p>-มีการแจ้งแนวทางการดำเนินงาน ในการเวทีการประชุมแผนแล้ว</p> <p>-ทบทวนกรรมการ Service Plan</p> <p>***ยังไม่สามารถ ประมวลผลงานจากระบบ HDC ได้ เนื่องจาก พื้นที่ยังไม่ได้ส่งข้อมูล จะส่งทุกวันที่ 25 ของเดือน</p>
2. โครงการเมืองสมุนไพร		<p>-แบบแปลนการก่อสร้าง -TOR ยังไม่ครบ</p> <p>**ได้จัดทำหนังสือติดตามแล้ว ให้ส่งภายใน 20 ตุลาคม 60</p>